

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Затверджено
на засіданні приймальної комісії
Львівського національного університету
імені Івана Франка
24.04.2023 р. (протокол № 4)
Ректор

Володимир МЕЛЬНИК

ПРОГРАМА
фахового вступного випробовування
для здобуття освітнього ступеня магістра
(на основі попередньо здобутого ОКР «Спеціаліст» та ОС «Магістр»)

Спеціальність – 071 «Облік і оподаткування»
Освітня програма – «Облік, аналіз та фінансові розслідування»

Програма вступного фахового випробування для здобуття освітнього ступеня магістра за галуззю знань 07 “Управління та адміністрування” спеціальністю 071 “Облік і оподаткування” (освітня програма “Облік, аналіз та фінансові розслідування”).

Розробники:

Романів Є.М., кандидат економічних наук, професор.

Сташишин А.В., кандидат економічних наук, доцент.

Приймак С.В., кандидат економічних наук, доцент.

Гончарук С.М., кандидат економічних наук, доцент.

Шот А.П., кандидат економічних наук, доцент.

© Романів Є.М., Сташишин А.В., Приймак С.В.,
Гончарук С.М., Шот А.П., 2023 рік.
© ЛНУ імені Івана Франка, 2023 рік.

ЗМІСТ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ	5
2.1. «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК (ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ)»	5
2.2. «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»	9
2.3. «УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК»	11
2.4. «АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»	13
2.5. «АУДИТ»	17
2.6. «ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ»	19
3. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА	20

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового вступного випробування для конкурсного відбору вступників до Львівського національного університету імені Івана Франка для здобуття освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» (освітня програма «Облік, аналіз та фінансові розслідування») складена на підставі Умов прийому до вищих навчальних закладів України та Положення про приймальну комісію вищого навчального закладу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України.

Програма фахових вступних випробувань побудована за міжпредметним принципом і охоплює питання, що вивчалися в рамках освітньо-професійної програми підготовки спеціаліста/магістра.

Програма фахових вступних випробувань охоплює питання з таких дисциплін: «Аналіз господарської діяльності», «Фінансовий облік», «Аудит», «Бухгалтерський облік (загальна теорія)», «Звітність підприємств», «Управлінський облік».

Мета вступного випробування – оцінка рівня підготовки та відбір осіб, які за рівнем знань і вмінь відповідають вимогам до навчання за освітнім ступенем «магістр».

Для складання вступного випробування необхідно знати:

- предмет і метод дисциплін, зміст складових;
- закони України, укази Президента України, постанови, розпорядження, рішення Кабінету Міністрів України, Національного банку України, Державної податкової служби України з питань правових засад регулювання бухгалтерського обліку підприємства, національні положення (стандарты) бухгалтерського обліку та інші нормативно-правові акти щодо порядку ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, а також методичні документи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади щодо галузевих особливостей застосування положень (стандартів) бухгалтерського обліку;
- порядок оформлення операцій документами та організацію документообороту за розділами обліку, технологію оброблення облікової інформації;
- порядок ведення синтетичного та аналітичного обліку активів, капіталу, зобов'язань;
- форми і порядок розрахунків, порядок приймання, зарахування на баланс, зберігання і витрачання коштів, товарно-матеріальних та інших цінностей;
- правила проведення інвентаризації активів і зобов'язань;
- систему і форми бухгалтерського обліку, звітності і контролю;
- основи побудови фінансового обліку;
- структуру активів підприємства;
- порядок ведення операцій з грошовими коштами;
- причини виникнення дебіторської заборгованості та порядок її погашення;
- методику ведення обліку оборотних та необоротних активів;
- структуру витрат виробництва та облік операцій з формування собівартості продукції (робіт, послуг);
- підходи до класифікації та групування витрат;
- сучасні методи калькулювання собівартості;
- особливості складання кошторисів;
- методи обліку при проведенні аналізу витрат;
- методи раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах на підставі використання прогресивних форм обліку, національних стандартів та врахування положень міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності;
- суть, значення і завдання аналізу господарської діяльності та аудиту;
- види аудиту;
- предмет та об'єкти аудиту, відмінності зовнішнього і внутрішнього аудиту;
- організацію незалежного аудиту в Україні;
- створення і організацію роботи аудиторської фірми, її структуру;
- стандарти аудиту. Професійні організації аудиторів;
- загальнонаукові та специфічні методи і прийоми аудиту;
- аудиторські висновки та їх види. Вимоги до аудиторського висновку. Інші типи звітів

аудитора;

– структуру звітності підприємств та особливості аналізу її показників.

Вступне фахове випробування проводиться у вигляді тестування, метою якого є перевірка рівня підготовки вступників, ступеня оволодіння теоретичними й практичними знаннями, професійними вміннями та навичками, здобутими під час навчання за освітнім ступенем «спеціаліст/магістр».

Завдання, що входять до вступного фахового випробування вимагають від вступника інтегрованого застосування набутих знань і вмінь для вирішення ситуацій проблемного характеру. Вони дозволяють об'єктивно та всебічно визначити рівень теоретичної і практичної підготовки абітурієнтів, ступінь їх готовності до засвоєння дисциплін передбачених освітньою програмою підготовки магістра.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

2.1. «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК (ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ)»

Тематичний план та зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Господарський облік, його суть і характеристика.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку.

Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємстві.

Тема 4. Бухгалтерський баланс.

Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.

Тема 6. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку.

Тема 7. Оцінювання та калькуляція в системі бухгалтерського обліку.

Тема 8. Облік основних господарських процесів.

Тема 9. Облікові реєстри, техніка і форми та організація обліку на промислових підприємствах.

Тема 10. Облік основних засобів.

Тема 11. Облік нематеріальних активів.

Тема 12. Облік виробничих запасів.

Тема 13. Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості.

Тема 14. Облік фінансових інвестицій.

Тема 15. Облік власного капіталу.

Тема 16. Облік зобов'язань.

Тема 17. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу.

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства.

Тема 19. Облік доходів і фінансових результатів.

Тема 20. Фінансова звітність.

Тема 21. Облік на підприємствах малого бізнесу.

Тема 22. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.

Тема 1. Господарський облік, його сутність і характеристика

Загальні відомості про господарський облік та його суть. Еволюція господарського обліку. Історична обумовленість господарського обліку, залежність його цілей, задач і змісту від господарського механізму.

Вимірники, що застосовуються в обліку, їх характеристика. Види господарського обліку. Суть і зміст оперативного-технічного, статистичного і бухгалтерського обліку. Особливості і сфера застосування кожного виду обліку.

Місце бухгалтерського обліку в єдиній системі господарського обліку. Вимоги до бухгалтерського обліку, його функції та завдання. Види бухгалтерського обліку. Суть і зміст фінансового і внутрішньогосподарського (управлінського) обліку.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Предмет бухгалтерського обліку та його важливіші об'єкти. Класифікація активів, капіталу, зобов'язань підприємства. Метод бухгалтерського обліку. Основні елементи методу

бухгалтерського обліку: документація і інвентаризація, рахунки і подвійний запис, оцінка і калькуляція, баланс і звітність.

Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємстві

Характеристика основних методичних прийомів бухгалтерського обліку. Суть методичних прийомів бухгалтерського обліку. Використання методичних прийомів бухгалтерського обліку на підприємстві.

Тема 4. Бухгалтерський баланс

Поняття бухгалтерського балансу. Бухгалтерський баланс як засіб узагальненого відображення активів, капіталу, зобов'язань підприємства. Побудова і зміст балансу: актив і пасив, розділи балансу, статті балансу. Тотожність активу і пасиву бухгалтерського балансу та її обґрунтування. Валюта балансу, періодичність його складання та подання. Значення балансу. Типи господарських операцій та зміни в балансі, викликані господарськими операціями.

Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення. Побудова рахунків. Активні, пасивні, активно-пасивні рахунки, їх структура. Порядок відображення господарських операцій на рахунках та визначення оборотів і сальдо. Взаємозв'язок між рахунками і балансом.

Подвійний запис і його контрольне значення. Кореспонденція рахунків. Бухгалтерські записи: прості, складні. Хронологічний і систематичний записи господарських операцій на рахунках.

План рахунків бухгалтерського обліку та Інструкція про застосування Плану рахунків, їх призначення, зміст та характеристика. Синтетичний та аналітичний облік. Взаємозв'язок між рахунками синтетичного і аналітичного обліку. Оборотні відомості за синтетичними і аналітичними рахунками. Поняття про класифікацію рахунків бухгалтерського обліку та її призначення. Класифікація рахунків за їх економічним змістом, за призначенням та структурою.

Тема 6. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку

Поняття про бухгалтерські документи. Значення документів, реквізити документів. Класифікація документів. Вимоги щодо первинної документації.

Бухгалтерська обробка документів. Уніфікація і стандартизація бухгалтерських документів. Документообіг та його організація. Зберігання документів.

Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку. Нормативне регламентування інвентаризації. Види інвентаризації. Порядок проведення інвентаризації та відображення в обліку її результатів. Техніка і форми бухгалтерського обліку.

Тема 7. Оцінювання та калькуляція в системі бухгалтерського обліку

Оцінка як елемент методу бухгалтерського обліку. Економічна суть вартісного виміру і його значення. Оцінка господарських засобів: мета, принципи, методи, вимоги. Діючий порядок оцінки важливіших видів засобів підприємства. Калькуляція як спосіб групування витрат і визначення собівартості продукції, робіт, послуг. Основні види витрат та їх класифікація. Види калькуляції. Калькуляція фактичної собівартості як один з варіантів оцінки продукції, робіт, послуг.

Тема 8. Облік основних господарських процесів

Облік процесу постачання. Показники, що використовують для обліку процесу постачання. Облік витрат на виробництво. Мета обліку процесу виробництва. Класифікація витрат на виробництво. Облік процесу реалізації і формування фінансових результатів.

Тема 9. Облікові реєстри, техніка і форми та організація обліку на промислових підприємствах

Облікові реєстри, їх суть і значення. Види і форми облікових реєстрів. Класифікація облікових реєстрів. Правила ведення облікових реєстрів і способи виправлення помилок у записах. Форми бухгалтерського обліку: історичний розвиток, їх суть і характеристика. Шляхи удосконалення форм бухгалтерського обліку. Організація обліку в Україні. Керівництво бухгалтерським обліком. Роль Міністерства фінансів України в методологічному керівництві обліком і звітністю в Україні. Форми організації бухгалтерського обліку на підприємствах. Права і обов'язки головного бухгалтера підприємства.

Тема 10. Облік основних засобів

Визнання необоротних активів. Поняття про основні засоби, класифікація та оцінка. Організація синтетичного і аналітичного обліку основних засобів. Документальне оформлення операцій з руху основних засобів. Облік надходження основних засобів. Облік амортизації (зносу) основних засобів. Облік вибуття основних засобів (ліквідації, реалізації, безоплатній передачі). Облік оренди основних засобів.

Тема 11. Облік нематеріальних активів

Визнання нематеріальних активів, їх оцінка і переоцінка. Облік операцій з надходження та вибуття нематеріальних активів. Облік амортизації нематеріальних активів. Інвентаризація основних засобів, нематеріальних активів і порядок відображення в обліку її результатів. Розкриття інформації про основні засоби, нематеріальні активи у фінансовій звітності.

Тема 12. Облік виробничих запасів

Визнання запасів, їх класифікація, оцінка. Документальне оформлення операцій з руху запасів. Облік запасів на складі і в бухгалтерії. Облік надходження та вибуття запасів. Визначення транспортно-заготівельних витрат по запасах, що вибули. Особливості обліку оборотних малоцінних та швидкозношуваних предметів. Інвентаризація запасів і відображення в обліку її результатів. Розкриття інформації про запаси у фінансовій звітності.

Тема 13. Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості

Грошові кошти: їх економічна сутність та визначення. Організація ведення касових операцій. Документальне оформлення руху грошових коштів в касі підприємства. Облік руху грошових коштів в касі. Порядок відкриття рахунків в установах банку. Види рахунків. Облік коштів на поточних рахунках в національній та іноземній валютах. Визнання, види та оцінка дебіторської заборгованості. Облік дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Методи визначення резерву сумнівних боргів. Облік резерву сумнівних боргів. Облік іншої дебіторської заборгованості. Облік розрахунків з підзвітними особами за виданими авансами, за претензіями. Розкриття інформації про дебіторську заборгованість у фінансовій звітності.

Тема 14. Облік фінансових інвестицій

Економічна сутність та класифікація фінансових інвестицій. Оцінка фінансових інвестицій. Документальне оформлення фінансових інвестицій. Організація синтетичного та аналітичного обліку інвестицій. Облік поточних інвестицій. Облік довгострокових інвестицій у боргові зобов'язання. Облік інвестицій в акції. Розкриття інформації про фінансові інвестиції у фінансовій звітності.

Тема 15. Облік власного капіталу

Власний капітал та характеристика його складових. Облік формування та руху статутного капіталу на підприємствах різних форм власності і організаційно-правових форм. Облік пайового, додаткового, резервного капіталу. Облік нерозподілених прибутків (непокритих) збитків. Розкриття інформації про власний капітал у фінансовій звітності.

Тема 16. Облік зобов'язань

Визнання, класифікація та оцінка зобов'язань. Облік довгострокових зобов'язань. Документальне оформлення та облік довгострокових кредитів банків. Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями та інших довгострокових фінансових зобов'язань (забезпечення векселями та інше). Облік поточних зобов'язань. Документальне оформлення та облік короткострокових кредитів банків. Облік зобов'язань по розрахунках з постачальниками і підрядниками за товари, роботи, послуги. Облік зобов'язань, забезпечених виданими короткостроковими векселями. Облік розрахунків з бюджетом за податками.

Тема 17. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу

Заробітна плата: поняття, види, форми і системи оплати праці. Законодавче регулювання оплати праці. Фонд оплати праці та його складові.

Документація з обліку праці та її оплати. Аналітичний облік. Порядок виплати. Синтетичний облік розрахунків за виплатами працівникам: з нарахування заробітної плати, утримання, депонування, виплати. Облік розрахунків по внесках на обов'язкове державне пенсійне та соціальне страхування персоналу. Облік створення і використання резерву на оплату відпусток.

Тема 18. Облік витрат діяльності підприємства

Основні вимоги до визнання та оцінки витрат. Класифікація витрат за елементами та за видами діяльності. Витрати прямі, непрямі, змінні і постійні. Побудова обліку витрат діяльності на рахунках бухгалтерського обліку. Облік прямих витрат з операційної діяльності. Непрямі (загальновиробничі) витрати, їх склад, облік та способи розподілу. Формування та облік виробничої собівартості готової продукції (робіт, послуг). Поняття калькуляції і її види, об'єкт калькуляції, структура звітної калькуляції. Методи обліку витрат і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг). Адміністративні витрати, їх склад, облік та порядок списання. Облік витрат на збут. Облік інших операційних витрат та інших витрат звичайної діяльності. Відображення витрат за видами діяльності та економічними елементами у фінансовій звітності.

Тема 19. Облік доходів і фінансових результатів

Основні вимоги до визнання та оцінки доходів. Класифікація доходів. Побудова обліку доходів на рахунках бухгалтерського обліку. Облік доходів від звичайної діяльності: від реалізації продукції, іншої операційної діяльності, доходів від фінансової діяльності. Поняття фінансових результатів, порядок їх формування та облік. Облік використання прибутку. Облік податку на прибуток. Відображення доходів і фінансових результатів у фінансовій звітності.

Тема 20. Фінансова звітність

Загальне поняття, призначення фінансової звітності. Якісні характеристики фінансової звітності. Основні принципи, на яких ґрунтується фінансова звітність. Види фінансової звітності. Склад фінансової звітності та порядок її подання. Зміст квартальної та річної фінансової звітності.

Тема 21. Облік на підприємствах малого бізнесу.

Загальна характеристика малого бізнесу в Україні. Організація бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу. Законодавча та нормативна база обліку на підприємствах малого бізнесу. Форми бухгалтерського обліку для малих підприємств.

Тема 22. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.

Процес розробки Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Статус Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та їх застосування. Організація діяльності Комітету з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

2.2. «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК»

Тематичний план та зміст навчальної дисципліни

- Тема 1.** Фінансовий облік як наука та його організація.
- Тема 2.** Облік необоротних матеріальних та нематеріальних активів.
- Тема 3.** Облік запасів.
- Тема 4.** Облік грошових коштів.
- Тема 5.** Облік фінансових інвестицій.
- Тема 6.** Облік дебіторської заборгованості.
- Тема 7.** Облік власного капіталу.
- Тема 8.** Облік забезпечення зобов'язань.
- Тема 9.** Облік зобов'язань.
- Тема 10.** Облік орендних операцій.
- Тема 11.** Облік розрахунків з оплати праці.
- Тема 12.** Облік розрахунків підприємства за ЄСВ.
- Тема 13.** Облік витрат діяльності підприємства.
- Тема 14.** Облік доходів та фінансових результатів діяльності підприємства.

Тема 1. Фінансовий облік як наука та його організація

Фінансовий облік як галузь економічної науки. Сфера застосування фінансового обліку. Фінансова звітність як інформаційна база для прийняття управлінських рішень. Принципи та загальні вимоги до фінансової звітності.

Місце і роль фінансового обліку серед облікових дисциплін. Концептуальна модель фінансового обліку. Методологія фінансового обліку. Організація фінансового обліку.

Тема 2. Облік необоротних матеріальних та нематеріальних активів

Визначення основних понять. Загальна характеристика рахунків призначених для обліку необоротних активів. Синтетичний та аналітичний облік необоротних активів. Документування господарських операцій з обліку необоротних активів.

Облік наявності та руху (надходження, списання) необоротних активів. Облік амортизації (зносу) основних засобів, нематеріальних та інших необоротних активів та методи її нарахування. Особливості нарахування амортизації інших необоротних матеріальних активів. Облік відновлення та зменшення корисності активів. Інвентаризація необоротних активів та порядок відображення в обліку її результатів. Інвестиційна нерухомість, оцінка, визнання та облік.

Тема 3. Облік запасів

Поняття запасів їх оцінка та класифікація згідно П(С)БО. Синтетичний та аналітичний облік виробничих запасів та МШП.

Порядок відображення в бухгалтерському обліку та документальне оформлення операцій руху виробничих запасів та МШП.

Облік втрат і витрат виробництва. Облік прямих та непрямих виробничих витрат. Методи розподілу загальногвиробничих витрат. Методи обліку витрат на виробництво.

Поняття, оцінка та облік готової продукції. Облік надходження та списання готової продукції. Документування господарських операцій, пов'язаних з рухом готової продукції (надходження, списання, реалізація тощо).

Тема 4. Облік грошових коштів

Облік касових операцій. Операцій з іншими грошовими коштами: грошові документи та грошові кошти в дорозі, електронні гроші.

Документування касових операцій. Синтетичний та аналітичний облік касових операцій. Порядок ведення касової книги. Первинні касові документи та порядок їх ведення. Ліміт каси та порядок його розрахунку. Грошові документи, порядок їх погашення та зберігання. Інвентаризація каси, порядок її проведення та оформлення результатів згідно чинного законодавства.

Облік операцій на поточному та інших рахунках в банках. Порядок відкриття та закриття банківських рахунків. Документи необхідні для відкриття рахунку в національній та іноземній валютах. Документування банківських операцій. Виписка банку та порядок її обробки.

Облік валютних коштів та курсових різниць. Облік операцій з продажу та придбання безготівкової іноземної валюти.

Тема 5. Облік фінансових інвестицій

Визначення та класифікація фінансових інвестицій відповідно до П(С)БО. Оцінка поточних фінансових інвестицій. Облік еквівалентів грошових коштів.

Методика відображення в обліку операцій з придбання, реалізації та обміну поточних фінансових інвестицій.

Поняття та оцінка довгострокових фінансових інвестицій. Характеристика рахунку та субрахунків призначених для обліку довгострокових фінансових інвестицій.

Відображення довгострокових фінансових інвестицій за справедливою вартістю та за методом участі в капіталі. Облік фінансових інвестицій до погашення. Методика відображення в обліку операцій з фінансовими інвестиціями.

Тема 6. Облік дебіторської заборгованості

Визначення та класифікація дебіторської заборгованості відповідно до П(С)БО. Облік поточної дебіторської заборгованості за товари, роботи послуги. Методика відображення в обліку розрахунків з покупцями та замовниками за реалізовану продукцію, роботи, послуги та за іншими операціями. Резерв сумнівних боргів, необхідність його створення та методика відображення в обліку.

Нетоварна дебіторська заборгованість по розрахунках за авансами виданими, підзвітними особами та за іншими операціями.

Класифікація та облік довгострокової дебіторської заборгованості.

Тема 7. Облік власного капіталу

Визначення власного капіталу, його структура та призначення. Характеристика рахунків призначених для обліку власного капіталу. Зареєстрований капітал акціонерного товариства, порядок формування та умови зміни статутного капіталу. Інші види власного капіталу акціонерного товариства : резервний, інший додатковий, капітал у дооцінках та порядок їх формування і використання. Відображення в обліку формування та змін зареєстрованого капіталу.

Тема 8. Облік забезпечення зобов'язань

Поняття, визнання, оцінка та класифікація забезпечень в бухгалтерському обліку згідно П(С)БО. Порядок відображення в обліку створення та використання забезпечень майбутніх витрат і платежів: забезпечення виплат відпусток, додаткового пенсійного забезпечення, забезпечення гарантійних зобов'язань.

Види відпусток та порядок їх надання відповідно до чинного законодавства. Методика нарахування та порядок відображення в обліку щорічних відпусток. Компенсація за невикористану відпустку, порядок розрахунку та умови виплати.

Тема 9. Облік зобов'язань

Поняття, визнання, оцінка та класифікація зобов'язань в бухгалтерському обліку. Облік поточних та довгострокових банківських позик. Облік зобов'язань за виданими векселями. Облік довгострокових зобов'язань за облигаціями випущеними за номінальною вартістю, з премією та дисконтом.

Облік розрахунків з вітчизняними та іноземними постачальниками: порядок заключення угод, документування операцій.

Облік розрахунків з бюджетом за прямими та непрямими податками.

Тема 10. Облік орендних операцій

Договір оренди та порядок його укладання. Основні принципи відображення в обліку інформації про оренду необоротних активів та її розкриття у фінансовій звітності.

Облік фінансової оренди у орендаря та орендодавця. Облік операційної оренди в орендаря та орендодавця.

Тема 11. Облік розрахунків з оплати праці

Заробітна плата: поняття, функції, види та форми. Регулювання заробітної плати в Україні. Порядок нарахування та документування заробітної плати при різних формах та системах оплати праці.

Синтетичний та аналітичний облік розрахунків за виплатами працівникам.

Види утримань із заробітної плати та порядок відображення їх в обліку.

Методика відображення в обліку нарахування та виплати заробітної плати працівникам.

Тема 12. Облік розрахунків підприємства за ЄСВ

Єдиний соціальний внесок, порядок його нарахування та сплати. Облік розрахунків підприємства за ЄСВ. Звітність з ЄСВ, порядок її заповнення.

Допомога з тимчасової втрати працездатності та інші види допомоги, методика їх нарахування та облік. Декретна відпустка працівникам, порядок її надання та особливості оплати і обліку.

Тема 13. Облік витрат діяльності підприємства

Поняття та визнання витрат відповідно до П(С)БО. Класифікація витрат за видами діяльності. Облік витрат операційної, фінансової, інвестиційної та іншої діяльності підприємства. Порядок закриття, списання витрат діяльності підприємства на фінансові результати. Відображення витрат у фінансовій звітності підприємства.

Тема 14. Облік доходів та фінансових результатів діяльності підприємства

Поняття та визнання доходів відповідно до П(С)БО. Класифікація доходів за видами діяльності. Облік доходів операційної, фінансової, інвестиційної та іншої діяльності підприємства.

Порядок закриття, списання доходів діяльності підприємства на фінансові результати.

Порядок визначення фінансових результатів діяльності підприємств та відображення в їх обліку і звітності.

2.3. «УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК»

Тематичний план та зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Управлінський облік в системі управління підприємством.

Тема 2. Облік за центрами відповідальності.

Тема 3. Планування, бюджетування як інструменти управління.

Тема 4. Класифікація витрат в управлінському обліку та методи дослідження їх поведінки.

Тема 5. Облік витрат і калькулювання собівартості продукції.

Тема 6. Облік і калькулювання за повними і змінними витратами.

Тема 7. Облік і калькулювання за нормативними витратами.

Тема 8. Прийняття рішень на основі аналізу взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку.

Тема 9. Прийняття рішень на основі інформаційного забезпечення управління підприємством.

Тема 10. Організація управлінського обліку.

Тема 11. Управлінська звітність.

Тема 1. Управлінський облік в системі управління підприємством

Управлінський облік в обліковій системі підприємства. Місце управлінського обліку в системі управління підприємством (бізнес-процеси, прийняття рішень). Закономірності розвитку управлінського обліку.

Управлінський облік, його функції та інструменти за стейкхолдерського підходу. Порівняльна характеристика контролінгу, управлінського та фінансового обліку. Управлінський контроль і управлінський аналіз.

Тема 2. Облік за центрами відповідальності

Центри відповідальності, їх види, класифікація. Формування центрів відповідальності та об'єктивна необхідність децентралізації управління. Управлінський облік за сегментами. Організація обліку і оцінювання діяльності за центрами відповідальності.

Тема 3. Планування, бюджетування як інструменти управління

Сутність бюджетування. Бюджети, їх класифікація.

Організація бюджетування на підприємствах. Методика розроблення бюджетів. Контроль виконання бюджетів та аналіз відхилень (гнучкий та статичний бюджет).

Тема 4. Класифікація витрат в управлінському обліку та методи дослідження їх поведінки

Витрати в інформаційній системі підприємства (організації). Класифікація витрат в управлінському обліку. Сутність класифікації витрат та розробка класифікатора витрат.

Класифікація витрат для прийняття управлінських рішень. Класифікація витрат за центрами відповідальності.

Розрахунок поведінки витрат залежно від зміни обсягу виробництва. Функція витрат та методи її визначення.

Витрати підприємства за основними етапами реалізації аутсорсингової угоди.

Сучасні аспекти управління (контролю) за витратами.

Тема 5. Облік витрат і калькулювання собівартості продукції

Взаємозв'язок обліку витрат і калькулювання собівартості продукції. Калькуляційний облік собівартості продукції: суть, види та значення. Класифікація калькуляцій. Методи обліку і калькулювання собівартості продукції. Позамовний метод: суть, застосування.

Попередільний (попроцесний) метод обліку витрат: сутність, застосування. Метод ABC – калькулювання собівартості продукції на основі діяльності.

Тема 6. Облік і калькулювання за повними і змінними витратами

Суть обліку і калькулювання за повними витратами. Формування витрат за методом абзорпшен-костинг. Використання і особливості методу обліку повних витрат («абзорпшен-костинг»). Переваги та недоліки методу повних витрат. Метод директ-костинг (облік змінної вартості). Сутність витрат формування змінної вартості. Етапи процесу формування собівартості за методом «директ-костинг». Відмінності між обліком повної та неповної собівартості.

Тема 7. Облік і калькулювання за нормативними витратами

Основи побудови та завдання нормативної калькуляції собівартості продукції. Аналіз відхилень фактичних витрат від нормативних, як засіб контролю.

Суть системи «стандарт-кост», переваги та недоліки її використання.

Тема 8. Прийняття рішень на основі аналізу взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку

Сутність, принципи аналізу взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток»

Точка беззбитковості та методи її визначення. Аналіз чутливості прибутку до зміни параметрів діяльності. Аналіз взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток» в умовах невизначеності, ризику.

Аналіз взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток» в умовах багатопродуктового виробництва.

Тема 9. Прийняття рішень на основі інформаційного забезпечення управління підприємством

Релевантний підхід у прийнятті рішень. Прийняття рішень щодо поточної діяльності. Прийняття рішень за умов невизначеності та ризику. Прийняття рішень оптимізації ціноутворення. Трансфертне ціноутворення.

Тема 10. Організація управлінського обліку

Впровадження управлінського обліку. Роль бухгалтера-аналітика в управлінському процесі. Облікова політика як інструмент організації управлінського обліку. Побудова плану рахунків управлінського обліку.

Тема 11. Управлінська звітність

Сутність управлінської звітності: класифікація і формування. Управлінська звітність за центрами відповідальності та виконання бюджетів підприємства. Звітність за сегментами організації (підприємства). Управлінська звітність фінансової діяльності підприємства (про фінансовий стан, результати діяльності та зміни фінансового стану). Управлінський облік доходів, витрат і фінансових результатів з формуванням звітності. Стратегічно-зорієнтований облік як інструмент прийняття управлінських рішень.

2.4. «АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Тематичний план та зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання аналізу господарської діяльності.

Тема 2. Метод і прийоми аналізу господарської діяльності.

Тема 3. Інформаційно-організаційне забезпечення аналізу господарської діяльності.

Тема 4. Аналіз виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг).

Тема 5. Аналіз використання трудових ресурсів.

Тема 6. Аналіз необоротних активів підприємства.

Тема 7. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання.

Тема 8. Аналіз витрат підприємства.

Тема 9. Аналіз фінансового стану підприємства.

Тема 10. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства

Тема 11. Аналіз рентабельності діяльності підприємства.

Тема 12. Аналіз ймовірності банкрутства підприємства.

Тема 1. Предмет, об'єкт і завдання аналізу господарської діяльності

Аналіз господарської діяльності як галузь економічної науки. Системний підхід до вивчення економічних процесів. Роль аналізу в плануванні й управлінні господарством та підвищенні ефективності виробництва. Природа і вимоги до управлінських рішень.

Предмет аналізу господарської діяльності. Об'єкти та суб'єкти аналізу господарської діяльності. Розширення кола об'єктів аналізу в умовах ринкової економіки. Основні категорії аналізу господарської діяльності. Ресурси, чинники (фактори), показники, ризики, резерви виробництва, їх класифікація.

Завдання аналізу господарської діяльності.

Принципи аналітичних досліджень. Оцінка результатів господарської діяльності, окремих економічних явищ та процесів. Сприяння управлінню та контролю за діяльністю підприємства.

Місце аналізу господарської діяльності в системі наук. Його зв'язки з економічною теорією, бухгалтерським обліком, аудитом, мікроекономікою, галузевими економіками, маркетингом, організацією виробництва й управління, фінансовими дисциплінами і банківською справою, статистикою.

Тема 2. Методи і прийоми аналізу господарської діяльності

Визначення методу і методики аналізу господарської діяльності. Класифікація методів і прийомів. Сутність аналітичного методу. Аналіз і синтез економічних явищ. Логічні методи в аналізі.

Порівняння та його застосування в аналізі. Види порівнянь. Вимоги, які пред'являються до забезпечення порівняльності даних. Прийоми нейтралізації цінового фактора, обсягу виробництва, структури і асортименту.

Елімінування як метод розрахунку впливу факторів. Методи елімінування: метод ланцюгових підстановок, методи різниці абсолютних та відносних величин, метод перерахунку даних, метод пайової участі, пропорційний розподіл, інтегральний спосіб.

Балансові зіставлення. Застосування цього методу для перевірки, ув'язки й достовірності звітних даних. Використання балансових розрахунків для визначення величини невідомих показників і факторів.

Сальдовий прийом, його можливості в аналізі.

Методи комплексної економічної оцінки.

Статистичні методи, які застосовуються в аналізі. Використання табличного методу в аналізі. Особливості побудови аналітичних таблиць. Прийоми групувань і вибірки. Динамічні ряди. Обчислення середніх і відносних величин. Графічні методи.

Економіко-математичні методи та основи фінансової математики. Лінійне й динамічне програмування, теорія масового обслуговування, сітьові графіки, транспортна задача, прості та складні відсотки. Особливості їх використання в аналізі господарської діяльності, місце та межі застосування.

Моделювання. Види моделей. Використання імітаційних моделей. Матричні методи.

Соціологічні, експертні та інші методи, які застосовуються в аналізі господарської діяльності. Анкетний метод дослідження. Інші форми опитування суб'єктів аналізу. Проведення експерименту.

Тема 3. Інформаційно-організаційне забезпечення аналізу господарської діяльності

Інформація як важливий ресурс сучасної ринкової економіки. Система інформаційного забезпечення підприємств. Гласність і конфіденційність інформації.

Характеристика і класифікація найважливіших видів інформації на підприємстві. Поділ інформації на табличну, графічну і текстову. Інші підходи до класифікаційних даних.

Звітність як основне джерело інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності. Методи перевірки якості звіту підприємства.

Перевірка достовірності джерел інформації, які використовуються в аналізі. Перевірка за зовнішніми прикметами (за формою) і за змістом.

Сучасні автоматизовані інформаційні системи та їх використання в аналізі господарської діяльності та управлінні.

Організація аналізу господарської діяльності підприємства.

Тема 4. Аналіз виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг)

Значення і завдання аналізу виробництва продукції, робіт і послуг. Загальна схема і послідовність проведення аналізу. Чинники виробництва продукції. Інформаційна база аналізу. Аналіз обсягу виробництва продукції в натуральному і вартісному вираженні. Аналіз обсягу виробництва продукції в основних і допоміжних цехах. Аналіз виконання оперативного календарного плану випуску продукції.

Аналіз динаміки обсягу виробництва продукції. Аналіз впливу екстенсивних та інтенсивних чинників на обсяг виробництва, методика їх розрахунку.

Аналіз асортименту продукції, його зміни та оновлення випуску виробів. Аналіз впливу асортиментно-структурних зрушень на показники підприємства.

Аналіз ритмічності виробництва. Аналіз обґрунтованості виробничих завдань за підрозділами виробництва. Аналіз залишків незавершеного виробництва. Причини можливих порушень виробничого ритму.

Аналіз якості продукції, робіт і послуг. Показники якості: сортність, питома вага продукції, прийнятої з першого пред'явлення тощо. Аналіз життєвого циклу товарів. Аналіз виробу на відповідність технологічним вимогам. Динаміка показників якості. Аналіз виробничого браку підприємства. Аналіз зовнішніх претензій до якості продукції. Потенційні можливості зростання обсягів виробництва продукції.

Оцінка попиту на продукцію і послуги підприємства. Аналіз портфелю замовлень, єдності ринку для обґрунтування плану випуску та реалізації продукції. Система показників і чинників, що визначають рівень попиту на продукцію і послуги. Вивчення функцій кривих попиту, його цінової еластичності для прийняття управлінських рішень.

Аналіз окремих ринків збуту продукції, діючих цін та систем розподілу товарів. Аналіз конкурентноздатності продукції, кон'юнктури ринку і ризику пропозиції нових товарів.

Тема 5. Аналіз використання трудових ресурсів

Зміст, завдання та основні напрямки аналізу кадрового потенціалу. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими кадрами в розрізі освітньо-кваліфікаційного, вікового, статевого складу.

Аналіз руху робочої сили, в тому числі, аналіз причин плинності кадрів.

Аналіз використання коштів на оплату праці.

Аналіз ефективності використання трудових ресурсів на підприємстві. Аналіз умов праці. Оцінка резервів підвищення продуктивності праці. Аналіз фонду оплати праці.

Тема 6. Аналіз необоротних активів підприємства

Зміст, завдання та основні напрямки аналізу довгострокових активів підприємств. Аналіз складу і структури довгострокових активів.

Аналіз забезпеченості підприємства основними засобами. Аналіз руху та технічного стану основних засобів. Аналіз виробничої потужності підприємства. Аналіз ефективності використання основних засобів (довгострокових активів).

Тема 7. Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання

Зміст, завдання та основні напрямки аналізу використання матеріальних ресурсів.

Аналіз забезпеченості виробництва продукції матеріальними ресурсами. Аналіз загальної та питомої матеріаломісткості.

Аналіз забезпеченості підприємства окремими видами матеріальних ресурсів. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів.

Тема 8. Аналіз витрат підприємства

Завдання та інформаційне забезпечення аналізу витрат виробництва продукції. Система показників витрат. Загальна схема формування витрат на виробництво продукції.

Аналіз витрат на виробництво продукції за елементами витрат. Порівняльний аналіз структури витрат за заводським кошторисом і фактичним випуском продукції. Аналіз причин виявлених змін.

Аналіз загальних показників собівартості виробленої продукції. Аналіз виробничих витрат на 1 грн. продукції за цінами продажу. Аналіз чинників зміни витрат на 1 грн. продукції. Аналіз собівартості окремих виробів.

Аналіз собівартості товарної продукції за статтями калькуляції. Особливості аналізу собівартості за статтями: матеріали, покупні напівфабрикати і заробітна плата виробничих робітників. Аналіз загальновиробничих витрат в цілому на підприємстві і його підрозділах.

Аналіз витрат, не включених у собівартість продукції підприємства: адміністративних витрат і витрат на збут продукції.

Оперативний аналіз собівартості продукції. Щоденний контроль собівартості продукції шляхом аналізу відхилень від поточних норм. Оперативний аналіз витрат від браку продукції. Виявлення потенційних можливостей зниження собівартості виробленої продукції та підрахунок резервів.

Тема 9. Аналіз фінансового стану підприємства

Роль, завдання та основні напрями аналізу фінансового стану підприємства. Інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану підприємства. Характеристика бухгалтерського балансу як основного джерела інформації для оцінки фінансового стану підприємства: зміст, оцінка й аналітичне значення статей балансу.

Зовнішній і внутрішній аналіз фінансового стану підприємства.

Експрес-аналіз балансу підприємства.

Оцінка майна підприємства та джерел його утворення. Аналіз змін у складі і структурі оборотних та необоротних активів підприємства. Аналіз зміни величини та структури власного та залученого капіталу. З'ясування причин змін у структурі активів, їх впливу на платоспроможність і фінансову стійкість підприємства. Аналіз ліквідності майна і фінансової стабільності. Розрахунок коефіцієнтів ліквідності та інших допоміжних фінансових показників.

Аналіз дебіторської і кредиторської заборгованості за обсягами, складом, структурою і термінами виникнення.

Аналіз величини та руху капіталу підприємства.

Аналіз кредитоспроможності підприємства. Аналіз рівня самофінансування і валютної самоокупності. Аналіз стану залученого капіталу.

Аналіз руху грошових потоків. Оперативний аналіз виконання платіжного календаря.

Аналіз оборотності оборотних активів і причин її змін. Вплив змін їх оборотності на ефективність діяльності підприємства.

Рейтингова оцінка підприємства за показниками прибутковості, ефективності управління, ділової активності, ліквідності і ринкової стабільності. Діагностика можливого банкрутства. Розробка заходів щодо стабілізації фінансового стану підприємства та використання фінансових резервів.

Тема 10. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства

Суть, завдання та основні напрями аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Інформаційне забезпечення аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Місце прибутку в системі вартісних узагальнюючих показників та стимулюванні економічної ефективності роботи підприємства. Структурно-логічна схема формування фінансових результатів підприємства.

Аналіз фінансових результатів від операційної діяльності підприємства. Аналіз прибутку від реалізації продукції (виконання робіт, надання послуг). Визначення величини впливу на зміну прибутку від реалізації продукції (виконання робіт, надання послуг) зміни обсягу реалізованої продукції, її ціни, структури і асортименту та собівартості реалізованої продукції. Пошук та оцінка резервів збільшення прибутку від реалізації продукції (виконання робіт, надання послуг).

Аналіз фінансових результатів від інвестиційної та фінансової діяльності підприємства. Аналіз розподілу прибутків.

Тема 11. Аналіз рентабельності діяльності підприємства

Значення, основні напрями та інформаційне забезпечення аналізу рентабельності підприємства.

Система показників рентабельності підприємства. Аналіз відносних показників прибутковості підприємства. Аналіз рентабельності продукції за витратами. Факторний аналіз рентабельності окремих видів продукції.

Факторний аналіз рентабельності капіталу. Підрахунок резервів зростання прибутку та рентабельності.

Тема 12. Аналіз ймовірності банкрутства підприємства

Мета і завдання аналізу неплатоспроможного підприємства.

Поняття банкрутства підприємства. Ознаки і причини банкрутства підприємства. Система показників-індикаторів загрози банкрутства.

Методи та моделі діагностики ймовірності банкрутства.

Аналітична оцінка моделей ймовірності банкрутства підприємства та інтерпретація її результатів. Шляхи фінансового оздоровлення суб'єктів господарювання.

2.5. «АУДИТ»

Тематичний план та зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність і предмет аудиту.

Тема 2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення.

Тема 3. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання.

Тема 4. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю.

Тема 5. Планування аудиту.

Тема 6. Аудиторські докази та робочі документи аудитора.

Тема 7. Аудит фінансової звітності.

Тема 8. Аудиторський звіт та інші підсумкові документи.

Тема 9. Підсумковий контроль.

Тема 10. Реалізація матеріалів аудиту.

Тема 11. Аудиторські послуги та їх види.

Тема 12. Внутрішній аудит: його сутність, об'єкти і суб'єкти.

Тема 13. Методичні прийоми внутрішнього аудиту.

Тема 14. Реалізація матеріалів внутрішнього аудиту.

Тема 1. Сутність і предмет аудиту

Виникнення і становлення аудиту, його суть і значення. Місце аудиту в системі контролю, його мета і завдання. Види аудиту. Обов'язковий та ініціативний аудит. Відмінності аудиту від інших видів контролю. Предмет і об'єкти аудиту. Інформаційне забезпечення аудиту.

Тема 2. Регулювання аудиторської діяльності та її інформаційне забезпечення

Закон України «Про аудиторську діяльність» та його сутність. Організація аудиту в Україні. Аудиторська палата України та її діяльність. Аудитор, його статус і сертифікація. Реєстр аудиторських фірм і аудиторів.

Мета та основні принципи аудиту. Етичні принципи: об'єктивність, незалежність, конфіденційність, чесність, професійна поведінка. Зміст міжнародних стандартів аудиту. Характеристика Кодексу професійної етики аудиторів. Організація роботи аудиторської фірми.

Тема 3. Методи аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання

Метод аудиторської діяльності. Загальнонаукові методичні прийоми. Характеристика власних методичних прийомів аудиторського контролю. Вибіркові прийоми аудиту.

Основні завдання організації аудиту фінансової звітності та критерії її оцінювання. Напрямки аудиту фінансової звітності. Джерела інформації для аудиту. Загальний огляд фінансової звітності. Основні етапи аудиторської перевірки. Лист замовлення на здійснення аудиту і договір на його проведення.

Тема 4. Аудиторський ризик і оцінювання системи внутрішнього контролю

Суть аудиторського ризику. Поняття властивого ризику. Поняття ризику контролю. Ризик невиявлення. Модель визначення аудиторського ризику. Помилки і шахрайство.

Поняття про суттєвість та її оцінювання. Вивчення та оцінювання системи внутрішнього контролю. Комп'ютерне шахрайство: визначення та ознаки.

Тема 5. Планування аудиту

Процес проведення аудиту та його стадії. Аудиторські процедури, їх призначення та види. Робоча програма аудиторської перевірки. Планування роботи аудиторської фірми: стратегічне, поточне, оперативне. Порядок розробки плану і програми аудиторської перевірки.

Тема 6. Аудиторські докази та робочі документи аудитора

Поняття про аудиторські докази, їх класифікація та вимоги до них. Основні процедури одержання доказів: перевірка, спостереження, опитування і підтвердження, підрахунок, аналітичні процедури.

Оцінка якості роботи аудитора. Необхідність документування роботи аудитора. Мета і завдання документування аудиту. Вимоги до ведення робочих документів та їх класифікація. Порядок зберігання і використання робочих документів.

Тема 7. Аудит фінансової звітності

Якісні характеристики фінансової звітності та її користувачі. Основні процедури та методика перевірки обліку і фінансової звітності. Послідовність аудиторської перевірки звітності.

Аудит активів і пасивів підприємства. Методика дослідження форм фінансової звітності. Аудит облікової політики.

Аналіз стану та результатів діяльності підприємства при проведенні аудиту.

Тема 8. Аудиторський звіт та інші підсумкові документи

Аудиторська звітність та її склад. Суть і структура аудиторського звіту. Види аудиторських звітів та їх характеристика. Вимоги до складання аудиторських звітів. Порядок складання та подання аудиторських звітів. Інші підсумкові документи за наслідками аудиту.

Тема 9. Підсумковий контроль

Контроль якості аудиторських послуг. Елементи системи контролю якості на рівні аудиторської фірми. Суб'єкти та об'єкти контролю якості. Процедури забезпечення якості та їх документальне оформлення. Зовнішні перевірки якості аудиту. Події після дати балансу.

Тема 10. Реалізація матеріалів аудиту

Рішення користувачів звітності за результатами аудиту. Контроль за виконанням прийнятих рішень. Відповідальність суб'єктів аудиторської діяльності. Дисциплінарна комісія Аудиторської палати України та її діяльність.

Тема 11. Аудиторські послуги та їх види

Поняття аудиторських послуг. Види аудиторських послуг, їх суб'єкти і об'єкти. МСА про аудиторські послуги. Умови надання та організація аудиторських послуг. Супутні послуги аудитора: огляд фінансових звітів, погоджені процедури та підготовка інформації. Консультативні послуги аудиторських фірм.

Тема 12. Внутрішній аудит: його сутність, об'єкти і суб'єкти

Суть і завдання внутрішнього аудиту та його місце в системі внутрішнього контролю. Об'єкти внутрішнього аудиту. Суб'єкти внутрішнього аудиту. Функції внутрішнього аудитора. Формування методології внутрішнього аудиту.

Тема 13. Методичні прийоми внутрішнього аудиту

Організація внутрішнього аудиту на підприємстві. Організаційна модель внутрішнього аудиту.

Методичні прийоми внутрішнього аудиту: прийоми та методи документального та фактичного контролю, економічного аналізу, методи та прийоми експертно-аудиторської діагностики. Аудит функціонування підприємства в зовнішньому середовищі.

Тема 14. Реалізація матеріалів внутрішнього аудиту

Узагальнення результатів внутрішнього аудиту та аудиторські процедури. Підсумкові документи внутрішнього аудитора, їх зміст та значення.

Розробка та реалізація системи заходів внутрішнього контролю. Складові діяльності з моніторингу заходів контролю.

2.6. «ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ»

Тематичний план та зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Основи побудови і загальноприйнятї вимоги до звітності підприємств

Тема 2. Баланс підприємства (звіт про фінансовий стан)

Тема 3. Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)

Тема 4. Звіт про рух грошових коштів

Тема 5. Звіт про власний капітал

Тема 6. виправлення помилок і зміни у фінансових звітах

Тема 7. Зведена і консолідована фінансова звітність

Тема 8. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва

Тема 9. Податкова звітність в Україні

Тема 10. Статистична і спеціальна звітність

Тема 1. Основи побудови і загальноприйнятї вимоги до звітності підприємств

Законодавче та нормативно-правове забезпечення фінансової звітності. Мета її складання. Види, класифікація та склад звітності підприємств. Елементи та якісні характеристики фінансової звітності. Засоби забезпечення достовірності звітних даних. Підготовка облікових даних та принципи складання фінансової звітності. Загальні положення щодо порядку заповнення, подання та оприлюднення фінансової звітності підприємств.

Тема 2. Баланс підприємства (звіт про фінансовий стан)

Сутність балансу (звіту про фінансовий стан) (далі баланс) як складової фінансової звітності підприємства, його види, роль і значення в Україні. Принципи побудови та структурування балансу. Аналітичні можливості балансу. Побудова і зміст чинної форми балансу. Визначення статей та характеристика розділів балансу. Оцінка показників балансу.

Тема 3. Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)

Загальна характеристика звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) (далі – звіту про фінансові результати) та необхідність його складання. Принципи визначення доходів і витрат. Основні елементи звіту про фінансові результати. Вимоги до складання та структура звіту про фінансові результати. Визначення фінансових результатів від операційної діяльності. Аналітичні можливості звіту про фінансові результати та їх використання.

Тема 4. Звіт про рух грошових коштів

Сутність, мета та необхідність складання звіту про рух грошових коштів. Загальні вимоги та особливості складання звіту про рух грошових коштів. Джерела інформації для складання звіту. Структура та зміст статей звіту про рух грошових коштів. Методика та порядок складання звіту. Розкриття інформації про рух грошових коштів у примітках до фінансової звітності. Використання інформації звіту про рух грошових коштів для оцінки діяльності підприємства.

Тема 5. Звіт про власний капітал

Загальна характеристика, мета складання, основні функції та призначення звіту про власний капітал. Структура звіту про власний капітал. Порядок та особливості складання звіту про власний капітал. Розкриття інформації про зміни власного капіталу у примітках до фінансової звітності.

Тема 6. виправлення помилок і зміни у фінансових звітах

Загальні положення П(С)БО 6 „Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах”. виправлення помилок і зміни в облікових оцінках. Зміни в обліковій політиці. Події після дати балансу. Розкриття інформації у примітках до фінансових звітів.

Тема 7. Зведена і консолідована фінансова звітність

Загальні положення П(С)БО 20 „Консолідована фінансова звітність”. Порядок складання консолідованої фінансової звітності”. Розкриття інформації про складання консолідованої

фінансової звітності у примітках до звітності. Відображення об'єднання підприємств у фінансовій звітності. Загальні положення П(С)БО 19 „Об'єднання підприємств”. Особливості складання зведеної звітності міністерств і відомств.

Тема 8. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва

Види і характеристика суб'єктів малого підприємництва. Структура і зміст фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва (ф. № 1-м та ф. № 2-м). Відмінності структури і змісту балансу за ф. № 1-м від звичайного балансу. Відмінності структури і змісту звіту про фінансові результати за ф. № 2-м від звичайного звіту. Порядок формування даних для складання балансу за ф. №1-м і звіту про фінансові результати за ф. № 2-м. Алгоритм визначення чистого прибутку (збитку) суб'єкта малого підприємництва.

Тема 9. Податкова звітність в Україні

Сутність та призначення податкової звітності в Україні. Структура та зміст Декларації з податку на прибуток підприємства. Структура та зміст Податкової декларації з податку на додану вартість. Порядок складання декларації та джерела інформації. Декларація про майновий стан і доходів з фізичних осіб. Сутність, порядок складання та подання звітності з акцизного податку. Особливості податкової звітності підприємств, які сплачують єдиний податок.

Тема 10. Статистична і спеціальна звітність

Склад статистичної звітності, правила та періодичність її подання. Статистична звітність щодо продукції, її зміст, джерела інформації і порядок подання. Статистична звітність щодо праці, її зміст, джерела інформації і порядок подання. Статистична звітність щодо фінансів підприємства, її зміст, джерела і порядок подання. Статистична звітність щодо зовнішньоторговельної діяльності підприємства, її зміст, джерела і порядок подання. Звітність про відрахування на соціальні потреби.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Бюджетний Кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI (зі змінами і доповненнями).
2. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV (зі змінами та доповненнями).
3. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. № 322-VIII (зі змінами і доповненнями).
4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами і доповненнями).
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV (зі змінами і доповненнями).
6. Закон України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 р. № 2258 –VIII.
7. Закон України «Про відпустки» від 15.11.1996 р. № 504 / 96-ВР (зі змінами і доповненнями).
8. Закон України «Про оплату праці» від 23.01.1997 р. № 20/ 97-ВР (зі змінами і доповненнями).
9. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV (із змінами і доповненнями).
10. Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” щодо удосконалення деяких положень” від 5 жовтня 2017 р. № 2164 -VIII.
11. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» від 02.03.2000 р. № 1533 (зі змінами і доповненнями).
12. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 р. № 1058-IV (зі змінами і доповненнями).
13. Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок обчислення середньої заробітної плати» від 08.02.1995 р. № 100 (зі змінами і доповненнями).

14. Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок обчислення середньої заробітної плати (доходу) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням зі змінами» від 29.09.2001 р. № 1266.
15. Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті» від 21.01.2004 р. № 22.
16. Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті України» від 29.12.2017 р. № 148.
17. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон» від 13.03. 1998 р. № 59 (зі змінами і доповненнями).
18. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності від 28.03.2013 року № 433.
19. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 (зі змінами та доповненнями).
20. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291 (зі змінами і доповненнями).
21. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості, затверджені наказом Міністерства промислової політики України від 09.07.2007 р. № 373.
22. Національні положення стандарти бухгалтерського обліку №№1-34 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennya-standarti-bukhgalterskogo-obliku?app_id=24.
23. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Видання 2012 року : [пер. з англ.] – К. : МФБ, АПУ, 2013. – Частина 1. – 2013. – 1018 с.
24. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Видання 2012 року : [пер. з англ.] – К.: МФБ, АПУ, 2013. – Частина 2. – 2013. – 364 с.
25. Баранова А.О. Аудит : навч. посіб. Харків : ХДУХТ, 2017. 246 с.
26. Брадул О.М. Управлінський облік : навч. посіб. / О.М.Брадул, В. А.Шепелюк, Л. Я.Шевченко, П. Д.Камінський, та ін; ДНУЕТ. Кривий Ріг : 2017. 113 с.
27. Бухгалтерський облік в Україні : навч. посіб. / Хом'як Р.Л., Лемішовський В.І., Воськало В.І. та ін. Львів : Бухгалтерський центр «Ажур», 2010. 440 с.
28. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит : навч. посіб. / Є.М. Романів, С.В. Приймак, С.М. Гончарук та інш. Львів, ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 772 с.
29. Гарасим П.М., Приймак С.В., Гарасим М.П. Організація обліку і звітності : навч. посіб. Львів : НВФ «Українські технології», 2012. 328 с.
30. Голов С. Ф. Управлінський облік : підручник. Київ: ЦУЛ, 2019. 400 с.
31. Гончарук С.М., Долбнева Д.В. Аудит : навч.-мет. посіб. Львів : Ліга-Прес, 2015. 338 с.
32. Гончарук С.М., Долбнева Д.В., Приймак С.В., Романів Є.М. Фінансовий контроль: теорія, термінологія, практика : навч. посіб. Львів : Видавництво ТзОВ «Растр -7», 2019. 297 с.
33. Звітність підприємства : підручник / М.І. Бондар, Ю.А. Верига, М.М. Орищенко та ін. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 570 с.
34. Зоріна В.Н., Осадча Т.С., Зорін Г.Г. Фінансова звітність підприємств : навч. посіб. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ : Центр навчальної літератури, 2010. 200 с.
35. Колісник Г.М., Слюсаренко В.Є. Аудит : навч. посіб. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ». 2015. 296 с.
36. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік : підручник / 3-є вид., перероб. і доп. Київ : Вид-во «Центр учбової літератури», 2011. 670 с.
37. Мних Є.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: підручник. Київ: Київський національний торговельно-економічний університет, 2011. 513 с.
38. Нападівська Л. В. Управлінський облік : підручник. Київ : Книга, 2004. 544 с.

39. Огійчук М.Ф. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підручник. Київ : Алерта, 2011. 785 с.
40. Редько О. Ю. Аудит (основи державного незалежного професійного та внутрішнього аудиту) : підручник / Редько О. Ю. ; за ред. проф. В. В. Немченко. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 540 с.
41. Приймак С. В., Костишина М.Т., Долбнєва Д.В. Фінансова звітність підприємств: навч.-метод. посіб. Львів : Ліга Прес, 2016. 268 с.
42. Приймак С. В. Аналіз господарської діяльності. Практикум : навч. посіб. Львів : Ліга Прес, 2022. 274 с.
43. Пшенична А.Ж. Аудит : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2018. 320 с.
44. Романів Є.М., Лобода Н.О. Бухгалтерський облік (загальна теорія): навч. посіб. Львів : ЛДФА, 2014. 265 с.
45. Романів Є.М., Приймак С.В. Контроль і ревізія діяльності суб'єктів підприємництва: навч. посіб. Львів: Ліга-Прес, 2016. 444 с.
46. Рудницький В.С., Душко З.О. Організація і методика аудиту : підручник. Київ : УБС НБУ, 2014. 479 с.
47. Стасишин А.В., Ярема Я.Р., Ситник Н.С., Романів Є.М. Податкова система : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006. 2020. 400 с.
48. Шевців Л.Ю. Управлінський облік: навч. посіб. Львів: Растр-7, 2022. 642 с.
49. Шот А.П. Фінансовий облік : навч. посіб. Львів : Видавництво ТзОВ «Растр -7», 2016. 342 с.
50. Шот А.П. Бухгалтерський облік в галузях економіки : навч. посіб. Львів : Видавництво ТзОВ «Растр -7», 2020. 376 с.